

ingediend op **1241** (2021-2022) – Nr. 2
30 mei 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Katrien Schryvers

over het voorstel van decreet

van Hannes Anaf, Conner Rousseau, Freya Van den Bossche,
Ludwig Vandenhove, Kurt De Loor en Hannelore Goeman

tot wijziging van artikel 80, §2,
van het decreet van 18 mei 2018
houdende de Vlaamse sociale bescherming

Documenten in het dossier:
1241 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneekhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buisse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gweny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak het voorstel van decreet tot wijziging van artikel 80, §2, van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, tijdens haar vergadering van dinsdag 24 mei 2022.

1. Toelichting door Hannes Anaf, indiener

Hannes Anaf herinnert de commissieleden aan de vele discussies zowel in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding als in de plenaire vergadering over de stijgende prijzen, onder andere in de woonzorgcentra. Op een bepaald moment besliste de Vlaamse Regering om aan de woonzorgcentra een tweede indexering toe te laten. Hannes Anaf gaf toen al aan dat ook de zorgbudgetten moeten geïndexeerd worden. Decretaal is in de mogelijkheid tot indexering voorzien, maar die is nooit gebruikt. Momenteel bedraagt het zorgbudget 130 euro per maand. Dat zou 170 euro geworden zijn mocht de indexering correct toegepast zijn.

De zorgbudgetten worden betaald via de Vlaamse sociale bescherming. Elk jaar draagt iedereen daaraan bij. Die bijdrage is wel consequent geïndexeerd. In 2009 bedroeg die 25 euro en is ondertussen gestegen naar 54 euro. Voor sociaal kwetsbare mensen steeg die van 10 naar 27 euro.

Hannes Anaf stelt vaak vast dat wanneer burgers moeten betalen de indexering niet in vraag gesteld wordt, maar dat wel gebeurt wanneer mensen ergens recht op hebben. Hij hekelt de ambigue houding ten aanzien van de indexering, want mensen worden vandaag geconfronteerd met stijgende zorgkosten.

In voorliggend voorstel van decreet wordt voorgesteld om het basisbedrag te doen stijgen van 130 naar 170 euro en om het zorgbudget automatisch te indexeren.

2. Algemene bespreking

Katrien Schryvers zegt dat de betaalbaarheid van ouderenzorg en de woonzorgcentra ook voor cd&v van belang is. Daar is de voorbije jaren via diverse maatregelen op ingezet. Ze verwijst daarbij naar VIA 6 en de regelgeving rond de erkenningen van rust- en verzorgingstehuizen (VIA: Vlaams Intersectoraal Akkoord). Daardoor worden woonzorgcentra gefinancierd in functie van de zorgzwaarte van de bewoners.

De bijdrage van de bewoners is ook belangrijk. Daarover staat in het Vlaams regeerakkoord de maatregel over het zorgbudget zwaar zorgbehoevende ouderen. Dat is afhankelijk van de inkomenssituatie en de zorggraad. Voor bewoners in woonzorgcentra wenst men dat los te koppelen van de zorggraad omdat alle bewoners daar een hoge zorggraad hebben en ze allemaal hetzelfde bedrag betalen. Die maatregel waarbij mensen een maandelijkse bijpassing van 90 tot 640 euro krijgen, gebeurt in functie van de noden van de mensen. Daar zit het verschil met het zorgbudget zwaar zorgbehoevend waar dit voorstel van decreet over gaat, want dat is lineair voor iedereen. Ongeacht het inkomen of het vermogen krijgt iedereen 130 euro per maand. Cd&v kiest ervoor om mensen die er het meeste nood aan hebben substantieel te ondersteunen.

In 2020 ontvingen in Vlaanderen 269.769 mensen het zorgbudget zwaar zorgbehoevend. Ongeveer 75.000 mensen daarvan wonen in een woonzorgcentrum. Hannes Anaf zegt dat de maatregel de betaalbaarheid van woonzorgcentra ten goede zal komen, maar in het voorstel van decreet staat dat de indexering voor iedereen geldt, ook voor zij die niet in een woonzorgcentrum wonen. Die verhoging bedraagt 40 euro per maand maal 269.769 personen, dat betekent 130 miljoen euro per jaar voor de inhaalbeweging van de voorbije jaren. Die middelen moeten

geïnvesteed worden in de mensen met de grootste noden. Daarom zal cd&v het voorstel van decreet niet goedkeuren.

Immanuel De Reuse geeft aan het voorstel van decreet te steunen omdat de indexering geen instrument is waarmee een bedrag gediversifieerd kan worden. Dat is voor iedereen gelijk. Wanneer de lonen geïndexeerd worden, geldt dat voor iedereen. Die logica moet hier doorgetrokken worden.

Ann De Martelaer zegt dat iedereen het eens is dat woonzorgcentra onbetaalbaar geworden zijn. De ideale oplossing is de invoering van een inkomensgerelateerde bijdrage aan woonzorgcentra. Dat is rechtvaardig en maakt woonzorgcentra voor mensen met een laag inkomen betaalbaar. In zo'n systeem zou de overheid sterker moeten sturen op de dagprijzen, wat momenteel ondenkbaar is. Men is genoodzaakt om met andere mechanismen te werken, zoals onder andere het voorstel van Hannes Anaf. Ann De Martelaer steunt dan ook het voorstel van decreet.

Het optrekken van de zorgbudgetten naar 170 euro impliceert dat er meer budget nodig is om dat te kunnen betalen. Het zorgbudget is een uitkering die ouderen in woonzorgcentra automatisch krijgen. Maar het leven en de zorg voor zij die niet in woonzorgcentra verblijven, worden duurder. Zij moeten dat zorgbudget zelf aanvragen en krijgen dat moeilijker, wat de spreker niet oké vindt. Zij betalen immers ook elk jaar een bijdrage.

Groen schuift de denkpiste naar voren om de bijdragen aan de Vlaamse sociale zekerheid afhankelijk te maken van het inkomen en dus progressief te maken.

Hannes Anaf zegt dat er vorig jaar 225.000 mensen in aanmerking kwamen. Als dat vermenigvuldigd wordt met 40 en 12, dan komt dat op 110 miljoen euro per jaar. Dat is inderdaad een groot bedrag, maar dat is geld dat niet naar mensen gaat die zorg nodig hebben. Naast de prijzen van woonzorgcentra stijgen alle zorgprijzen. Door het uitstellen van de indexering kunnen mensen met hetzelfde geld minder zorg inkopen, terwijl hun zorgbehoeften groot blijven.

Veel lokale bestuurders, waaronder ook cd&v'ers, zeggen terecht dat ze niet anders kunnen dan de dagprijzen te doen stijgen in publieke woonzorgcentra en wijzen erop dat de Vlaamse overheid de zorgbudgetten zou kunnen indexeren.

Op het federale niveau worden de lonen en pensioenen voor iedereen geïndexeerd. Hier het argument aanhalen dat het om een lineaire maatregel gaat, is onlogisch.

Katrien Schryvers vindt het jammer dat er enkel gefocust wordt op het lineaire budget van 130 euro, terwijl het zorgbudget voor ouderen veel belangrijker is en dat varieert tussen 95 en 643 euro per maand in functie van de zorgnoden en de inkomenssituatie.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1 tot en met 3

Artikel 1 tot en met 3 worden met 4 stemmen voor bij 8 tegen verworpen.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet wordt met 4 stemmen voor bij 8 tegen verworpen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Katrien SCHRYVERS,
verslaggever